

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319201469
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4319201469.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: W. X. S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., bytom u otca, dieťa rodičov: otca I. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. S. XXX, zastúpeného Mgr. Janou Hoksovou, advokátkou so sídlom J. Kalinčiaka 13, 951 87 Volkovce, a matky U.U., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. I. X, XXX XX J., zastúpenej Mgr. Renátou Mészáros, advokátkou so sídlom Nám. Hrdinov 7-8, 934 01 Levice, o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 10P/65/2019-301 zo dňa 06.10.2020 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III., IV., V., VI., IX., X. a XI. **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zveril maloletého W. do osobnej starostlivosti matke (výrok I.), pričom obaja rodičia sú oprávnení ho zastupovať a spravovať jeho majetok (výrok II.). Otcovi uložil povinnosť prispievať na jeho výživu počnúc dňom 19.03.2020 do 04.05.2020 a počnúc dňom právoplatnosti výroku I. rozsudku sumou 100 eur mesačne, ktorú je povinný platiť do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky (výrok III.). Zročné výživné za obdobie od 19.03.2020 do 04.05.2020 vo výške 154,91 eura zaviazal otca zaplatiť do 30-tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku do rúk matky (výrok IV.). Súd súčasne upravil styk otca s maloletým W. každý páry týždeň v roku od piatku 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., každý nepáry týždeň v roku v stredu od 15:30 hod. do 18:00 hod., každoročne od 01.07. od 09:00 hod. do 15.07. do 19:00 hod., každoročne od 01.08. od 09:00 hod. do 16.08. do 19:00 hod., každý nepáry rok od 24.12. od 09:00 hod. do 25.12. do 18:00 hod., každý páry rok od 30.12. od 09:00 hod. do 03.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod., každý páry rok v čase jarných prázdnin od pondelka od 09:00 hod. do piatka do 18:00 hod., každý nepáry rok počas veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 09:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod (výrok V.). Matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť, otcovi ho v mieste jej bydliska v určenom čase odovzdať a otec je povinný dieťa v stanovenom čase prevziať a po ukončení styku na tom istom mieste odovzdať matke (výrok VI.). Ďalším výrokom súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého W. počnúc dňom 10.04.2019 do 18.03.2020 a od 05.05.2020 sumou 60 eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám otca do právoplatnosti výroku I. rozsudku (výrok VII.). Zročné výživné za obdobie od 10.04.2019 do 06.10.2020 vo výške 712,38 eura zaviazal matku zaplatiť do 90-tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku do rúk otca (výrok VIII.). Návrh otca na zverenie maloletého W. do striedavej osobnej starostlivosti súd zamietol (výrok IX.). Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 24 ods. 1, 2, 4, 5, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005

Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). O trovách konania súd rozhodol tak, že každý z rodičov je povinný nahradiť štátu trovy znaleckého dokazovania vo výške 242 eur do 60-tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Levice (výrok X.) a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok XI.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol, že otec mal. dieťaťa podal návrh na úpravu rodičovských práv a povinností spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhol zveriť mal. dieťa do jeho osobnej starostlivosti a zo strany matky určiť primerané výživné. V písomnom návrhu poukázal na to, že istý čas bol jeho syn v starostlivosti matky, ale keď zistil, že sa o neho nestará, prevzal ho do svojej starostlivosti. Osobne sa o mal. dieťa za pomoci svojej matky a priateľky stará od roku 2017, pričom matka sa o maloletého W. nezaujíma. S matkou dieťaťa prerušili spolužitie v čase, keď mal maloletý W. X roky. Následne si maloleté dieťa striedali. Toto fungovalo, kým neprišiel do domácnosti matky, v ktorej bol cudzí muž, čo mu vadilo. V januári 2020 prišla matka s policajtm, že si chce syna zobrať. Ten odmietol ísť s matkou. Matka sa len tvári, že má o syna záujem. Na pojednávaní (06.10.2020) navrhol mal. dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti tak, že dva týždne by bol maloletý W. u neho a rovnakú dobu u matky. Uviedol, že s matkou dieťaťa nekomunikuje.

3. Matka s podaným návrhom nesúhlasila. Maloletý W. bol od jeho narodenia do roku XXXX v jej osobnej starostlivosti. Keď sa XX.XX.XXXX zamestnala, dohodla sa s matkou otca, že sa bude o maloleté dieťa starať, pokiaľ je ona v práci. Mala snahu sa s maloletým W. stretnúť, bola v bydlisku otca, avšak nikto tam nebol. Kontaktovala i matku otca. Keď sa snažila ísť za synom v januári 2020, nikto jej neotvoril. Po asistencii polície k nej syn prišiel, dal je pusu, neodíšiel s ňou, povedal, že s ocinom idú na výlet. Myslí si, že otec mal. dieťa nevedie k tomu, že má biologickú matku. Ošetrujúcu lekárku maloletého dieťaťa navštevuje i s ostatnými deťmi, pričom táto jej uviedla, že maloletý W. je nezvládnuteľný, neposedný. Otec jej mal. dieťa vydal na víkend po pojednávaní vo februári. Syn bol u nej súvislo od 19.03.2020 do 05.05.2020. Počas obdobia, kedy bol syn u nej, otca cez jeho priateľku informovala ohľadne maloletého. S ňou otec vôbec nekomunikuje. Umožnila otcovi, nech syna príde pozrieť. Otec behom minúty mal. dieťa pripútal do autosedačky a odvtedy ho nemala. Poukázala na znalecký posudok, z ktorého je zrejmé, že mal. dieťa je zaostané vo vývoji, nepozná farby, čísla, nevie dostatočne komunikovať. Navrhla mal. dieťa zveriť do jej osobnej starostlivosti. Na úprave styku otca s dieťaťom súdnou cestou netrvala, keďže otcovi v styku nemieni brániť.

4. Šetrením pomerov na strane rodičov bolo zistené, že obaja majú vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o mal. dieťa. Otec obýva rodinný dom s jeho priateľkou, ktorá sa o mal. dieťa stará, pokiaľ je otec v práci, prípadne starostlivosť o maloletého zabezpečuje jej otec. Otec do marca 2019 pracoval ako B. Q. P. (K.H.). Od XX.XX.XXXX je zamestnaný v spoločnosti W., W..Y..R.. Za rok 2019 jeho príjem spolu s cestovnými náhradami predstavoval 1.442,24 eura. Za rok 2020 (do júna) 1.060,06 eura. Je vlastníkom rodinného domu. Mesačne uhrádza poplatky za elektrinu 27 eur, plyn 52 eur, splátky auta 110,51 eura, faktúry spoločnosti R. okolo 49 eur, za vodu 20 eur. Ročne uhrádza daň z nehnuteľnosti 33,06 eura, poplatok za komunálny odpad 14,24 eura. Jeho priateľka je nezamestnaná. Otec inú vyživovaciu povinnosť nemá. Matka býva v trojizbovom byte, v domácnosti s ňou bývajú jej ďalšie dve maloleté deti a priateľ. Matka do marca 2019 bola zamestnankyňou spoločnosti W., W..Y..R., kde dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 578,98 eura. Následne sa stala SZČO. Podľa predložených faktúr za rok 2019 dosiahla príjem 4.407,30 eura a v roku 2020 príjem v sume 2.039,25 eura. Poberá tiež rodinné prídavky pre tri deti vo výške 24,95 eura pre jedno dieťa. Byt, v ktorom býva, je vo vlastníctve jej matky, pričom matke platí mesačne preddavky spojené s užívaním bytu 110,30 eura, elektrinu 44,90 eura, plyn 11 eur. Má tiež vyživovaciu povinnosť k maloletému V., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú zverení do jej osobnej starostlivosti. Priateľ matky je zárobkovo činný. Malolatý W. navštevuje materskú školu, v ktorej mesačné školné predstavovalo 10 eur a stravné 1,54 eura na deň. Tiež sa jednorazovo uhrádzajú poplatky za hygienické potreby 3 eurá, triedny fond 10 eur, ZRPŠ 15 eur, pracovné zošity 7 eur, vystúpenia 6 eur, fotografovanie 10 eur. Od augusta 2020 navštevuje logopéda.

5. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že otec návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu podal súdu dôvodne, keďže rodičia dieťaťa spolužitie prerušili ešte v roku 2017. Prihliadnuc na výsledky vykonaného dokazovania a prihliadnuc na najlepší záujem maloletého W. dospel súd k záveru, že inštitút striedavej osobnej starostlivosti nie je vhodný a to napriek tomu, že obaja rodičia k dieťaťu prechovávajú pozitívne city, majú obaja záujem o osobnú starostlivosť, majú vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o dieťa a maloletý má dobré vzťahy k obom rodičom, pričom žiadneho

nepreferuje. Bolo preukázané, že medzi rodičmi nie je žiadna komunikácia. Otec matke odmietol dať svoje telefónne číslo, preto matka komunikuje ohľadne maloletého dieťaťa len s priateľkou otca. Za daných okolností rodičia nie sú schopní spoločne konštruktívne riešiť ani základné potreby dieťaťa, čo je základným predpokladom pre striedavú starostlivosť. Otec matku nepovažuje za dôležitú osobu v živote syna, nijakým spôsobom nevedie dieťa k pozitívnemu vzťahu k matke, dokonca pripustil, aby maloletý jeho partnerku oslovoval „mama“. V určitom období matke neumožnil dieťa vidieť skoro rok. Podľa názoru súdu, otec nevytvára podmienky pre rozvoj vzťahových väzieb dieťaťa s matkou, súrodencami maloletého a ďalšou rodinou matky. Týmto postojom otec čiastočne prejavil svoju výchovnú nespôsobilosť. Matka sa javí ako rodič zrelší, stabilnejší, nespochybňuje rolu otca v živote maloletého dieťaťa. Pokiaľ sa dieťa nachádzalo (od marca do mája) v jej starostlivosti, sama ho prostredníctvom družky otca informovala o dieťati. Po zhodnotení pomerov na strane oboch rodičov dospel súd k záveru, že v súčasnosti sú na strane matky pre výchovu dieťaťa vhodnejšie pomery.

6. Ďalej súd uviedol, že otec má v živote maloletého dieťaťa nezastupiteľnú úlohu ako mužský prvok, a preto upravil styk otca s dieťaťom v takom rozsahu, aby nedošlo k ochladeniu citových väzieb syna k otcovi. Pri určení rozsahu styku prihliadol na vek dieťaťa, jeho vzťahy k obojmu rodičom, výkon práce oboch rodičov ako i vzdialenosť ich bydlísk.

7. Zohľadniac výšku príjmov rodičov, ich celkové majetkové pomery, počet vyživovacích povinností ako i odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, rozhodol súd i o výživnom zo strany rodičov k maloletému za obdobie odo dňa začatia konania. Zo strany matky určil súd odo dňa začatia konania, t.j. od 10.04.2019 do 18.03.2020 a od 05.05.2020 výživné vo výške 60 eur mesačne. Zročné výživné od 10.04.2019 do dňa rozhodnutia súdu zo strany matky vyčíslil na sumu 712,38 eura, pričom zohľadnil matkou už uskutočnené plnenia v tomto období. Zročné výživné zaviazal matku zaplatiť do rúk otca do 90 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Zo strany otca určil výživné vo výške 100 eur mesačne jednak za obdobie od 19.03.2020 do 04.05.2020, pretože v tomto období sa maloletý W. nachádzal v starostlivosti matky a otec na jeho výživu neprispieval ako i odo dňa právoplatnosti rozsudku. Za obdobie od 19.03. do 04.05.2020 vznikol otcovi na výživnom nedoplatok vo výške 154,91 eura, ktorý je povinný zaplatiť do rúk matky do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

8. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch I., III., IV., V., VI., a IX. podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť v súlade so znaleckým dokazovaním a maloletého W. zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, prípadne napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Levice na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že napriek dostatočne zistenému skutkovému stavu súd nevzal do úvahy skutočnosti ním tvrdené a závery znaleckého dokazovania. Od apríla 2019 býva maloletý W. u neho. Matka neprejavovala skutočný záujem o mal. dieťa, prejavy jej záujmu nastali až po podaní návrhu na jeho zverenie do jeho osobnej starostlivosti. Nezaujíma matku potvrdzuje aj správa z materskej školy. Má dôvodné podozrenie, že matka by výchovu a potreby maloletého dieťaťa zanedbávala. Poukázal na závery znaleckého dokazovania, že striedavá osobná starostlivosť sa javí ako najideálnejšie riešenie danej situácie. Matka účelovo pozmenila svoju výpoveď a navrhla zveriť maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti, čomu súd vyhovel. Maloletý W. nemá vytvorené ani pozitívne väzby so svojimi súrodencami. Matka plánuje maloleté dieťa umiestniť do predškolského zariadenia v mieste jej bydliska, s čím on zásadne nesúhlasí. Zdôraznil, že rozhodnutie súdu nekorešponduje so znaleckým posudkom a záujmami maloletého dieťaťa. Zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matky sa jeho vzťah so synom naruší a bude ním do značnej miery poznačený, utrpí aj ich citová väzba.

9. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Pridížal sa vyjadrenia prezentovaného na pojednávaní dňa 06.10.2020, kde dostatočnými spôsobom odôvodnil a navrhol maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky, zo strany otca určiť výživné vo výške 100 eur mesačne a upraviť styk otca v čo najširšom rozsahu.

10. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Nie je pravdou, že súd nebral do úvahy skutočnosti tvrdené otcem, súd nikdy nespochybnil túžbu otca byť so svojím synom. Rovnakú túžbu preukazovala aj ona. Už v návrhu otec uviedol, že v starostlivosti o maloletého sa striedali, keď však zistil, že nadviazala novú známosť, syna odniesol

a viac jej s ním neumožnil kontakt. Dôvodom bránenia jej v styku so synom nie je skutočnosť, že by zanedbávala starostlivosť o neho, ale nadviazanie nového vzťahu. Na základe vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že otec jej bráni styku so synom a neuznáva jej úlohu matky. Nepravidelné navštevovanie škôlky sa odzrkadlilo na mentálnej úrovni dieťaťa, ktoré vo svojom veku nepozná farby, nevie poriadne komunikovať, jeho reč je nezrozumiteľná, nevie kde býva, nepozná meno svojej matky. Maloleté dieťa s ňou nebolo po celý rok 2019, pretože otec jej ho odmietal dávať, ani ju neinformoval. Otec prejavil výchovnú nespôsobilosť. Ona naopak uznáva úlohu otca, nevedie maloletého proti otcovi a od začiatku má záujem sa s otcom dohodnúť a o maloleté dieťa sa starať. Javí sa ako rodič stabilnejší. Súd podľa nej prvej inštancie správne kládol dôraz na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

11. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP v napadnutej časti potvrdil.

12. Podľa obsahu spisu sa otec podaným návrhom domáhal úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému W., pričom navrhol dieťa zveriť do jeho osobnej starostlivosti a zo strany matky určiť primerané výživné. Neskôr v konaní požadoval striedavú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Po vykonanom dokazovaní vo veci samej rozhodol súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom tak, ako je uvedené v bode 1. odôvodnenia tohto rozsudku.

13. Podľa ustanovenia § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať, a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa, a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že predpokladom na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, sú: a/ jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, b/ lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti, ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, c/ spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, d/ záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa (predpokladom nie je záujem obidvoch rodičov o striedavú osobnú starostlivosť, ale záujem o osobnú starostlivosť, teda, že obidvaja rodičia chcú mať dieťa u seba), e/ súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Súd musí pri rozhodovaní pri výkone rodičovských práv a povinností, teda nielen pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej striedavej starostlivosti rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

14. V podanom odvolaní otec maloletého W. prioritne namietal jeho zverenie do osobnej starostlivosti matky, pričom bol toho názoru, že v danom prípade sú splnené všetky podmienky na to, aby bolo maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj jeho schopností a vlôh, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. V zmysle uvedeného na podklade prešetrenia pomerov na strane otca ako aj na strane matky, po preštudovaní znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného Q.. R. P. a po zhodnotení správania sa rodičov a všetkých ich postojov, odvolací súd zastal rovnaký záver ako súd prvej inštancie, že v súčasnosti je pre maloleté dieťa vhodnejšie, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, čím sa vytvorí stabilné prostredie pre jeho vývoj a súčasne sa rozvinú jeho citové väzby k matke, ktoré boli od roku 2018 naštrbené práve správaním otca, ktorý obmedzoval a zabraňoval kontaktu matky s maloletým synom.

17. Súd prvej inštancie správne prihliadol na výsledky znaleckého dokazovania a predovšetkým na skutočnosť, že pri striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa je nevyhnutná bezproblémová komunikácia medzi rodičmi, pretože bez takejto bezproblémovej komunikácie je realizácia striedavej osobnej starostlivosti neuskutočniteľná. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol aj v súlade s vyjadreniami kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, ktorý na pojednávaní dňa 06.10.2020 navrhol maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky, pretože striedavá osobná starostlivosť nie je vhodná z dôvodu zlyhávania komunikácie medzi rodičmi.

18. Odvolací súd dodáva, že bezproblémová komunikácia medzi rodičmi dieťaťa pri striedavej osobnej starostlivosti je základným atribútom pre jej realizáciu. Ďalším dôležitým prvkom pri rozhodovaní súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je osvedčenie schopnosti dohody rodičov o potrebách maloletého dieťaťa, o veciach súvisiacich s jeho školskou dochádzkou, mimoškolskými aktivitami a záujmami dieťaťa. V prípade, že so striedavou osobnou starostlivosťou obidvaja rodičia nesúhlasia, vzniká súdu povinnosť skúmať, či autoritatívny výrok súdu o striedavej osobnej starostlivosti, bez podkladu v konsenze obidvoch rodičov, je v záujme dieťaťa, pretože rozhodujúci je predovšetkým záujem maloletého dieťaťa a jeho potreby. Záujem rodičov mal. dieťaťa je tak až druhoradý.

19. V danom prípade boli obaja rodičia maloletého dieťaťa naklonení striedavej osobnej starostlivosti, hoci sa otec pôvodne podaným návrhom domáhal zverenia mal. dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti. Až neskôr v priebehu konania navrhol možnosť striedavej osobnej starostlivosti. Matka so striedavou osobnou starostlivosťou spočiatku súhlasila, no neskôr navrhovala zverenie mal. dieťaťa do jej osobnej starostlivosti z dôvodu obavy, že striedavá osobná starostlivosť bude nerealizovateľná.

20. V predmetnom prípade súd prvej inštancie správne skúmal najlepší záujem maloletého W. a na základe neho rozhodol o jeho zverení do osobnej starostlivosti matky. Pre zdôraznenie správnosti zverenia maloletého W. matke odvolací súd uvádza, že z vykonaného dokazovania je nespochybniteľne zrejmý skutočný záujem matky o maloleté dieťa. Preukazujú to jednak sms správy, ktorými sa dožadovala kontaktu s maloletým W., ale i informácie o jeho aktivitách, zdravotnom stave atď. Taktiež bolo uvádzané oboma rodičmi, že matka sa opakovane niekoľkokrát domáhala styku s mal. dieťaťom v bydlisku otca, aj prostredníctvom polície, kontaktovala materskú škôlku dieťaťa. Takéto konanie rozhodne vyjadruje skutočný záujem matky o svojho maloletého syna a preukazuje skutočnú vôľu matky o kontakt s mal. dieťaťom. Vyjadrenie materskej školy, na ktoré otec v odvolaní odkazoval, nepreukazuje nezáujem matky o maloleté dieťa. Ďalším dôvodom, pre ktorý je správne zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky je, že matka sa prejavuje ako rodič zrelší a stabilnejší, predovšetkým v tom, že nepopiera úlohu druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa. Túto skutočnosť potvrdila i súdna znalkyňa. Matka akceptuje nenahraditeľnosť role otca v živote maloletého W., pričom si uvedomuje, že ak by mal. dieťa vyrastalo bez otca, strácalo by možnosť mužského pohľadu na svet, časť jeho života by bola neúplná a mal. dieťa by ako osobnosť trpelo. Na strane druhej, otec nepovažuje rolu matky v živote dieťaťa za dôležitú, trvá na svojej výlučnej úlohe a počas osobnej starostlivosti o mal. dieťa sa snažil matku nahradiť svojou priateľkou. Túto skutočnosť preukazujú vyjadrenia otca, že otec o matke mal. W. nerozpráva, nespomína ju pred maloletým dieťaťom, a snaha otca maloleté dieťa primäť k tomu, aby nazývalo matkou jeho priateľku. Maloleté dieťa dokonca v materskej škole povedalo, že jeho matka zomrela. Rovnaký záver bol konštatovaný i v znaleckom posudku, a to: otec nedokáže matke odpustiť minulosť, má pochybnosti o jej dôležitosti pri výchove maloletého syna, nemotivoval ho ku kontaktu s matkou. Naproti tomu matka aj napriek ukončenému vzájomnému vzťahu rodičov, podporuje rozvoj citových väzieb otca a mal. dieťaťa a ich styku, tomu ani nikdy nebránila. Súd preto vzhľadom na skutočnosť, že otec vôbec nerešpektuje rodičovské práva matky ako ani jej nenahraditeľnú úlohu v živote mal. dieťaťa, správne návrhu otca na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nevyhovet a maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky.

21. V osobnej starostlivosti matky a v pomeroch na jej strane neboli zistené žiadne nedostatky, maloleté dieťa má k matke rovnako pozitívny vzťah ako k otcovi, pričom maloleté dieťa má v prostredí tvorenom matkou a jeho nevlastnými súrodencami vytvorené stabilné výchovné a rodinné prostredie. Súdna znalkyňa konštatovala pozitívny citový vzťah aj medzi mal. W. a jeho súrodencami. Odvolací súd má za to, že každodenný kontakt maloletého W. so svojimi staršími bratmi podporí rozvoj vývinových oneskorení dieťaťa, na ktoré poukázala súdna znalkyňa vo vypracovanom znaleckom posudku. Navyše matka deklarovala prioritu s maloletým dieťaťom navštevovať logopéda, i opodstatnenosť pravidelnej predškolskej dochádzky zabezpečujúcej náležitý rozvoj komunikačných zručností maloletého dieťaťa. Neexistuje žiadne podozrenie, že by matka výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa, či o svoje ďalšie maloleté deti zanedbávala. Neušlo pozornosti súdu, že v čase osobnej starostlivosti otca maloletý W. pravidelne nenavštevoval predškolské zariadenie a pravdepodobne mu nebola poskytnutá náležitá starostlivosť súvisiaca s rozširovaním a zlepšovaním komunikačných zručností, ktorá by mu bola poskytnutá pri pravidelných návštevách materskej školy. Táto forma starostlivosti je rovnako podstatná ako fyzická starostlivosť o mal. dieťa spočívajúca v poskytovaní stravy, opatery, hygienických návykoch, atď.

22. V súvislosti so striedavou osobnou starostlivosťou odvolací súd opätovne poukazuje na atribút bezproblémovej komunikácie medzi rodičmi maloletého dieťaťa. V danom prípade nemožno hovoriť ani o problematickej komunikácii rodičov, pretože medzi nimi neexistuje žiadna komunikácia. Matka ohľadne maloletého W. komunikuje s priateľkou otca, pretože otec dieťaťa odmieta akúkoľvek komunikáciu s matkou týkajúcu sa ich spoločného dieťaťa. Matka dokonca v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nemala ani telefónne číslo na otca. Za situácie, keď rodičia nedokážu spolu žiadnym spôsobom komunikovať, je priamo vylúčené, aby striedavá osobná starostlivosť o maloleté dieťa mohla fungovať. Pri striedavej osobnej starostlivosti je potrebné medzi rodičmi vymieňať si informácie ohľadne odovzdávania a preberania dieťaťa do osobnej starostlivosti rodiča, zdravotného stavu dieťaťa, vyučovacieho procesu a množstva ďalších informácií týkajúcich sa výchovy. Rovnako schopnosť rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o maloleté dieťa je v predmetnom prípade absentujúca, čo potvrdzuje postoj otca, ktorý neuznáva dôležitosť a potrebu roly biologickej matky v živote maloletého dieťaťa. Na základe doterajšej opísanej rodinnej situácie je vylúčené predpokladať, že rodičia by boli zrazu schopní po rozhodnutí súdu realizovať striedavú osobnú starostlivosť o maloletého W.. Javí sa opodstatnené predpokladať, že konanie otca a jeho postoj sa nezmenil a kontakt matky s maloletým dieťaťom by bol naďalej odopieraný a ohrozený. Otec svojím doterajším správaním popierajúcim dôležitosť kontaktu matky s maloletým dieťaťom prejavil nespôsobilosť vychovávať maloletého W. v súlade s rešpektovaním práva dieťaťa na oboch rodičov. Z dôvodu obavy, že by v takejto výchove pokračoval i po zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti a pokračoval v odopieraní styku matky s mal. W. vzhladol odvolací súd za vhodnejšie a v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa jeho zverenie do osobnej starostlivosti matky, ktorá lepšie zaistí plnenie potrieb maloletého dieťaťa a bude rešpektovať právo maloletého W. na kontakt a starostlivosť zo strany oboch rodičov.

23. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní v danej veci vychádzal z výsledkov znaleckého dokazovania, t.j. z obsahu znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného Q.. R. P.. Rozhodnutie súdu korešponduje s vykonaným znaleckým dokazovaním a opiera sa o poznatky zistené súdnou znalkyňou. Je potrebné zdôrazniť, že súdna znalkyňa v znaleckom posudku nekonštatovala, že striedavá osobná starostlivosť je najideálnejším riešením danej situácie. Jej úlohou nebolo posudzovať aká forma starostlivosti o maloleté dieťa je v predmetnom prípade najlepšia, a teda či je vhodnejšia striedavá osobná starostlivosť rodičov alebo zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného rodiča. K tejto otázke sa súdna znalkyňa nevyjadrovala, ale obsahom znaleckého posudku reagovala na otázky súdu, ktoré boli súdom vopred stanovené.

24. Otec v odvolaní tiež namietal, že zverením maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky sa pretrhnú a narušia citové väzby otca s maloletým W.. Táto námietka otca je však nedôvodná, pretože pre zachovanie blízkeho vzťahu otca s dieťaťom a udržanie, či dokonca upevňovanie ich citových väzieb je otcovi poskytnutá široká úprava styku s maloletým synom. Súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletým W. nielen počas každého párneho týždňa v roku od piatka 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., a každého nepárneho týždňa v roku v stredu od 15:30 hod. do 18:00 hod., ale aj počas letných prázdnin, vianočných sviatkov, jarných prázdnin, či veľkonočných sviatkov. Otcovi je tak poskytnutý dostatočne rozsiahly časový priestor na styk a kontakt so svojím synom, počas ktorého môže pracovať na upevňovaní a rozširovaní ich vzájomnej citovej väzby. Takouto širokou úpravou styku, pokiaľ bude

otec využívať svoje právo na styk so synom, rozhodne nemôže dôjsť k odcudzeniu rodiča a mal. dieťaťa, či naštrbeniu vybudovaných emočných väzieb. Navyše matka je prístupná dohode s otcom, a pokiaľ nebude existovať obava, že jej otec maloleté dieťa po styku nevráti, či odmietne odovzdať, určite bude otvorená i kontaktu otca s maloletých dieťaťom aj nad rámec súdom vymedzeného času.

25. V súvislosti s napadnutým výrokom o určení výživného na maloleté dieťa a určení zročného výživného otec v podanom odvolaní neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré by malo byť súdom prvej inštancie určené výživné v sume 100 eur mesačne nesprávne či neprimerane vysoké. Odvolací súd po preštudovaní príjmov a výdavkov oboch rodičov vyčíslených v priebehu konania na súde prvej inštancie ustálil, že takto určené výživné je primerané aj vzhľadom na majetkové pomery oboch rodičov a aj vzhľadom na vek a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca vzal do úvahy všetky aspekty majúce vplyv na adekvátne určenie výšky vyživovacej povinnosti. Súd správne prihliadol na príjmy a výdavky osoby povinnej z vyživovacej povinnosti ako i osôb, s ktorými žije v spoločnej domácnosti, príjmy a výdavky matky, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, ako i osôb s ňou žijúcich v spoločnej domácnosti, a rovnako prihliadol na vyčíslené odôvodnené potreby maloletého W.. Výška vyživovacej povinnosti otca bola súdom určená aj v súlade s návrhom kolízneho opatrovníka predneseným na pojednávaní dňa 06.10.2020, ktorý pozná pomery na strane oboch rodičov i odôvodnené potreby maloletého dieťaťa.

26. V súvislosti s obavou otca, že matka premiestni maloleté dieťa do predškolského zariadenia v mieste jej bydliska, s čím otec kategoricky nesúhlasí, odvolací súd dodáva, že pre premiestnenie maloletého dieťaťa do iného predškolského zariadenia sa vyžaduje súhlas oboch rodičov. V prípade ak sa rodičia nedohodnú na tom, ktoré predškolské zariadenie bude maloleté dieťa navštevovať, o tejto otázke na návrh jedného z rodičov rozhodne súd, ktorý dôsledne zváži všetky pozitívne i negatívne dôsledky zmeny predškolského zariadenia a o vhodnom predškolskom zariadení rozhodne v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Otec preto nemusí mať obavu, že zmena predškolského zariadenia bude svojvôľou matky.

27. Po dôkladnom zvážení všetkých skutočností namietaných v podanom odvolaní odvolací súd konštatoval, že odvolanie otca maloletého dieťaťa nie je opodstatnené. Z dôvodov opísaných vyššie odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

29. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).